

Obsah

Prolog: Identity – paměť – jazyk – hranice / 7

Karel B. Müller, Kamil Fleissner, Luděk Fráně

Úvod: Euroregiony, aktivní hranice a europeizace / 10

Proč Euroregiony Nisa a Šumava? / 13

Struktura a metodologie / 18

Karel B. Müller

Aktivní hranice a europeizace veřejné sféry

aneb Jak „stejný“ může být i „jiný“ a naopak / 21

Formy, sociální funkce a proměny hranice / 23

Aktivní hranice, kolektivní identity a kulturní střetávání / 25

Aktivní hranice a pozitivní identity / 29

Aktivní hranice, naši neznámí a veřejné učení –
směrem k demokratické integraci / 31

Aktivní hranice, evropská veřejná sféra
a ilustrace analytických možností / 33

Shrnutí aneb Odlišování bez vymezování / 39

Luděk Fráně, Daniel Kný, Karel B. Müller

Hranice a identita aneb Místo kde Evropa žije! / 43

Vymezení zkoumaného území, zdroje dat a metodika výzkumu / 44

Hranice ve vnímání klíčových nositelů přeshraniční spolupráce / 47

Přeshraniční spolupráce a návrh typologie aktérů / 57

Identita starostů jako klíčový předpoklad aktivní hranice / 61

Shrnutí aneb Cesty k Evropě vedou přes hranice / 66

Karel B. Müller, Luděk Fráně

**Hranice a jazyk aneb O malých nedorozuměních,
velkých problémech a plodech vícejazyčnosti / 69**

Požadavek evropského občanství aneb Zoon politikon
a umění dohody / 71

Jazyková asymetrie aneb *I Němci se musí kousek pohnout
druhým směrem* / 72

Zabiják jazyků aneb Jak vyjít se sousedy / 73

Europeizace domova a svět / 76
Jazyková koupel aneb *Přes děti lze leccěhos dosáhnout* / 79
Následováníhodné praxe ve vzdělávání k porozumění jazyku
a kultuře sousedů / 83
Saská zemská kancelář pro rané vzdělávání
v jazycích sousedů (LaNa) / 84
Překážky bilingvního vzdělávání v přeshraničních euroregionech / 91
Jazyková asymetrie a dolnorakouská ofenzíva
aneb *Je mi líto, ale pozdravit by měl umět každý* / 93
Administrativně-legislativní překážky
aneb *Stávkovat, dokud vám to nepovolej* / 97
Absence zájmu versus evropské občanství
aneb *Chtít patřit do toho prostředí* / 100
Jazyková pohostinnost aneb Poznámky k europeizaci krajiny / 102
Shrnutí aneb *Když tohle ztratíme, tak ztratíme hodně z lidskosti* / 108

Kamil Fleissner, Karel B. Müller

Hranice a paměť aneb Od hledání kořenů

k dialogickému vzpomínání / 112

Sebe/kritická reflexe minulosti a *dialogické vzpomínání*
jako předpoklad obsluhování *aktivní hranice* / 115

Metodika výzkumu formování kolektivní paměti
v Euroregionech Nisa a Šumava / 123

Nositelé přeshraniční spolupráce a jejich reflexe minulosti / 125

Vztah k minulosti jako generační otázka: *dialogické vzpomínání*
versus *dialogické zapomínání* / 128

Konfliktní paměť jako bariéra, anebo
katalyzátor přeshraniční spolupráce? / 134

Shrnutí aneb Europeizace paměti mezi dialogem vzpomínek
a šťastným zapomením / 139

Karel B. Müller

Závěr aneb I ja za tobą, Polaku / 143

Summary / 154

Primární zdroje / 158

Sekundární zdroje / 160

Seznam grafů, obrázků, schémat, tabulek / 173

O autorech / 175